

معرفی کتاب

مکبث شکسپیر و خواهران جادوگر

نمایشنامه «مکبث» اثر مشهور ویلیام شکسپیر به‌تازگی با ترجمه علی سلامی توسط نشر گویا منتشر و راهی بازار نشر شده است. ترجمه پیش‌رو، براساس نسخه بنیاد شکسپیرشناسی فولجر در واشنگتن انجام شده و ارائه آن، براساس تفاهمنامه علی سلامی با این مرکز و اخذ مجوز بازگردانی بوده است. مکبث کوتاه‌ترین و ازجمله مشهورترین تراژدی‌های ویلیام شکسپیر نمایشنامه‌نویس انگلیسی است که تاریخ نگارشش را بین سال ۱۶۰۶ تا ۱۶۰۷ عنوان می‌کند و برای اولین‌بار در سال ۱۶۲۳ منتشر شد. شخصیت تراژدی همان‌طور که از نامش برمی‌آید، مکبث سردار سپاه اسکاتلند است که در ۶۰ درصد متن نمایشنامه حضور دارد. ترجمه فارسی نسخه بنیاد شکسپیرشناسی فولجر از این‌نمایشنامه، با اجازه انتشارات سایمن اند شوستر انجام شده و مترجم اثر که استاد دانشگاه تهران است، نقدی بر نمایشنامه مکبث نوشته که با عنوان «ژرف‌نگری در مکبث» چاپ شده است.

نمایشنامه مکبث، مانند تراژدی‌های کلاسیک پنج پرده دارد که پرده اول هفت صحنه، پرده دوم چهار صحنه، پرده سوم پنج صحنه، پرده چهارم چهار صحنه و پرده پنجم هشت صحنه دارد. داستان نمایشنامه مورد اشاره درباره مکبث فرمانده پیروز لشکر اسکاتلند است که پس از فتحی بزرگ با سه خواهر جادوگر روبه‌رو می‌شود که به‌شکل سه‌شیخ بر او ظاهر می‌شوندو آینده‌اش را پیش‌بینی می‌کنند؛ او به‌زودی به پادشاهی می‌رسدو... اما این پیش‌بینی به‌جای اینکه باعث آرامش مکبث شود، در دل او هول و هراسی به‌پا می‌کند، چون ناچار است برای رسیدن به پادشاهی، دانکن پادشاه اسکاتلند و ولی نعمت خود را به قتل برساند. ... در قسمتی از این کتاب می‌خوانیم:

«پیک: خداوند نگه‌دارتان باد بانوی عزیزم! شما مرا نمی‌شناسید.

اما از مقام والای شما به‌خوبی آگاهم.

از این بیمناکم که خطری به‌سرعت به شما نزدیک می‌شود. به توصیه این حقیر گوش کنید و اینجا نمانید؛ با فرزندان‌تان از اینجا بروید.

گویی، بدین‌سان ترساندن شما، مرا بسیار ددمنش نشان دهد.

اما ددمنشی بدتر، ظلمی بی‌رحمانه است

که بسیار به شما نزدیک است. خداوند شما را حفظ کند!

دیگر جرات ندارم بمانم.

لیدی مکداف: اما به کجا بگریزم؟

من مرتکب خطایی نشده‌ام. اما اینک به یاد می‌آورم

که من در این عالم خاکی هستم، جایی که گزند رساندن،

اغلب ستودنی است و خوبی کردن گاهی

بلاحتی خطرناک محسوب می‌شود.

افسوس، پس چرا دست به این دفاع زبانه بزنم

و بگویم که مرتکب خطایی نشده‌ام؟

آدمکش‌ها وارد می‌شوند.

این آدم‌ها کیستند؟

آدمکش اول: شوهرتان کجاست؟

لیدی مکداف: امیدوارم جایی آنچنان ناپاک نباشد

که آدم‌هایی مثل تو او را ببینند.

آدمکش اول: او خائن است.

پسر: تو دروغ می‌گویی، ای پست‌فطرت پشمالو!

آدمکش اول: بچه سرکش، چه گفتی؟

او را با خنجر می‌زنند.

ای نوباوه کوچک‌چینان!

این کتاب در ۳۱۲ صفحه، شمارگان ۵۰۰ نسخه و قیمت ۴۵ هزار تومان منتشر شده است.

چارسو

امیر آقایی جایگزین احسان علیخانی در «آقازاده» شد

حامد عنقا، نویسنده و تهیه‌کننده سریال «آقازاده» در برنامه «صحنه» رادیو درباره حضور احسان علیخانی، مجری تلویزیون در نقش اصلی سریال آقازاده گفت: «امیر آقایی یکی از نقش‌های اصلی سریال با همان آقازاده را بازی می‌کند. احسان علیخانی کاندیدای اصلی و فراتر از کاندیدا بود، چرا که خیلی جدی باهم صحبت کرده بودیم و نزدیک به اجرا هم بودیم، اما از آنجا که علیخانی می‌خواست خیلی زودتر وارد مرحله پیش‌تولید «عصر جدید» شود، این هماهنگی اتفاقی نیفتاد. «حامد عنقا تأکید کرد: «من به علیخانی حق می‌دهم درباره بازیگری حساسیت داشته باشد، چون برای این تغییر مسیر دادن باید ریسک بالایی را متحمل شود. شاید دوست نداشته باشد بگویم، اما او بسیار دوست داشت این را با سریال آقازاده تجربه کند و مفصل هم حرف زدیم، اما فکر می‌کنم بازهم در نهایت نتوانست به آن نیروی مقابله درونی‌اش غلبه کند.» او همچنین اظهار امیدواری کرد که بتوانیم ابتدای زمستان یا اوایل بهمن کار را توزیع کنیم. آقازاده با طراحی و نویسندگی و تهیه‌کنندگی حامد عنقا و کارگردانی بهرنگ توفیقی مدتی است کلید خورده و امیر آقایی، امین تارخ، مهدی سلطانی، لعلیا زنگنه، کامبیز دبیران، جمشید هاشم‌پور، ثریا قاسمی، امین حیایی و نیکی کریمی از جمله بازیگران آن هستند.

برخی هنرمندان حامی روحانی در انتخابات همزمان با اعلام خبر معافیت مالیاتی هنرمندان به یکباره بیانیه تند سیاسی منتشر کردند

پایان باز حمایت از دولت روحانی

بود. در سال‌های قبل

از انتخابات ۹۶ بود

که بهارن کوثری،

بازیگر جوانی که

در کمپین‌های

انتخاباتی جریان

اصلاح‌طلب همواره حضوری فعال داشت، گفت: «به‌عنوان کسی که هم به این دولت رأی دادم و هم تا جایی که توانستم برایش رأی جمع کردم، انتظار دارم مطالبات ما را برآورده کند.» او در همان مصاحبه حتی به حمایت از لیست امید در انتخابات مجلس دهم شورای اسلامی اشاره کرد و گفت: «این یک‌واقعیت است که اگر حمایت‌اهالی فرهنگ‌نبود، این مقدار رأی برای لیست امید‌متصور نبود، اما وقتی آنها برای حضور در کمیسیون فرهنگی پیشقدم‌می‌شوند که برخی فیلم‌ها آکران نشوند و برخی هم نتوانند کار کنند، این چه معنایی دارد؟» طیف حامی دولت حسن روحانی، در چند سال گذشته، فیلم‌هایی را که می‌خواستند و به گفته خودشان توقیف‌بود، آکران کردند، ولی در طرح مطالبات‌شان، کمتر نگاه جدی به مساله معیشت مردم‌دیده‌می‌شد. در اولین سال فعالیت‌دولت دوازدهم و با اعلام لایحه بودجه ۹۷ کشور و تشدید معضلات اقتصادی برای مردم، موج تشدیدیی از اعتراض و انتقاد در فضای مجازی علیه سینماگران حامی دولت حسن روحانی به راه افتاد. مردم چرا به این سینماگران اعتراض می‌کردند؟ هنرمندان در یک‌دهه گذشته، بدون هیچ احتیاطی، پایشان به کمپین‌های تبلیغاتی باز شده بود و البته که در گروه‌کشی با اهل سیاست، مدعی جمع کردن رأی مردم برای دولت فعلی بودند. برای همین این مدل اعتراضات از سوی مردم به هنرمندان طبیعی به‌نظر می‌رسید. اما آیا این نقطه آغاز از چشم‌افتادن مرجعیت سلبریتی‌ها و سینماگران بین مردم بود؟ سینماگران که در معرض کم شدن اعتبار و مقبولیت عمومی بودند، چه باید می‌کردند و چگونه باید دامان خود را از اقدامات دولت پاک می‌کردند؟ اولین واکنش هنرمندان و شروع انتقادات آنها به حسن روحانی در خردادماه ۹۷ رقم خورد؛ تا حدی که برای فشار به دولت دوازدهم، کمپینی در فضای اینستاگرام شکل دادند به نام «ما پشیمان هستیم.»

سلبریتی‌ها و عمدتا سینماگران همچون حمید فرخ‌نژاد، نوید محمدزاده، مهدی فخیم‌زاده، مهدی پاکدل و مهدی سلوکی در این کمپین شرکت کردند. در همان روزها بطحی، سیاستمدار اصلاح‌طلب که با هنرمندان نشست و برخاست دارد، پشیمانی‌های ابرازشده را چندان جدی نگرفت و گفت:

برخی هنرمندان حامی روحانی در انتخابات همزمان با اعلام خبر معافیت مالیاتی هنرمندان به یکباره بیانیه تند سیاسی منتشر کردند

«این موج اخیر رایک موج

پشیمانی به‌معنای واقعی

نمی‌دانسم و معتقدم اگر

شرایط تکرار شود، قطعا

این سلبریتی‌ها سراغ قبابی

آقای روحانی نمی‌روند، اما

به هرحال دلخوری‌هایی

ایجاد شده که با لفظ پشیمانی از آن یاد می‌کنند.» اگرچه

دیر اتفاق افتاد، ولی انگار طیف هنرمندی که در انتخابات

همراه حسن روحانی بود و برایش رأی جمع کرده بود، حالا

فهمیده بود که باید پایش را از ورطه تصمیمات اقتصادی و

چرا نمی‌توان بیانیه هنرمندان به نفع مردم را باور کرد؟

آیا اهل هنر، نسبت به اوضاع اقتصادی و سیاسی کشور تخصص دارند و می‌توان مواضع سیاسی آنها را محل رجوع قرار داد؟ همان‌طور که تجربه این چند سال اخیر نشان داده، جواب منفی است و عمده کنش‌های سیاسی‌شان از سر احساسات بوده و گاهی برای دریافت منافع شخصی و ماندن در لابی‌های سیاسی بیشتر برای کسب امتیاز فرهنگی بوده است. اما چه شد که حامیان دولت حسن روحانی روبان‌های بنفش بسته‌شده به دستان‌شان را کنار گذاشته و حالا درحال جمع کردن امضا برای بیانیه حمایت از مردم هستند. آیا می‌توان این شکل موضع‌گیری‌ها را خارج از نگاه سیاسی‌شان دید و آیا به یک‌باره برای آن طیف هنرمندی که سیاست‌باز است، مردم و وضعیت معیشتی‌شان مهم شده باشد؟ شاید بهتر باشد ببینیم هنرمندانی که رُست حمایت از مردم را می‌گیرند، چقدر حاضر به دادن هزینه از سمت خودشان به نفع شرایط اقتصادی مردم هستند. مواضع هنرمندان درخصوص معافیت مالیاتی، یکی از نقاط آزمون آنها در شرایط اقتصادی امروز است. در یکی دو ماه اخیر رسانه‌ها نسبت به عدم پرداخت مالیات توسط اهالی سینما انتقاد کردند، به‌خصوص که سطوح مختلف فرهنگی‌و حقوق هنرمندان کشور از این معافیت‌منتفع نمی‌شوند و بهره‌مندی از این معافیت مالیاتی برای کسانی است که به فرهنگ، نگاه‌ی کاسبکارانه دارند. با این وجود طیفی از هنرمندان به‌شدت مدافع معافیت مالیاتی هستند که در چند سال اخیر اجرا شده است. فاطمه معتمدآریا از اعضای شورای مرکزی خانه سینما در واکنش به این شکل انتقادات گفت:

دردسره‌های کیانو ریوز برای «جان ویک ۴»

کیانو ریوز که در سال ۲۰۱۹ با بازی در فیلم سینمایی «جان ویک ۳» و صدآپیشگی در انیمیشن «داستان اسباب‌بازی ۴» یکی از سال‌های موفق فعالیتش را تجربه کرد، در سال‌های آتی در سه فیلم سینمایی مهم به‌صورت پیاپی نقش آفرینی خواهد کرد. البته اگرچه طبق گفته لانس ردیک، ساخت فیلم سینمایی جان ویک ۴ در هاله‌ای از ابهام است، با اینکه این فیلم هنوز ساخته نشده، تاریخ آکران آن برای ۲۱ می ۲۰۲۱ (۱۳ اردیبهشت) تنظیم شده است! لارنس ردیک که نقش یکی از افراد هتل کانتیننتال در فیلم سینمایی جان ویک را دارد، در مورد پیشرفت جدیدترین فیلم از این مجموعه سینمایی گفت: «آخرین باری که مطلع شدم، هنوز هیچ فیلمنامه‌ای نوشته نشده بود، اما به‌نظم اکنون در حال کار کردن روی آن هستند. یکی از مشکلات ما مساله زمان و وقت ریوز است؛ کیانو ریوز به‌عنوان بازیگر اصلی، برای بازی در فیلم سینمایی «ماتریکس ۴» به توافق رسیده و مدتی نیز مشغول فیلمبرداری فیلم «بیل و تد» بوده و سرش به‌شدت شلوغ است.»

فیلمبرداری بیل و تد به اتمام رسیده و قرار است ساخت ماتریکس ۴ هم در ماه‌های ابتدایی سال ۲۰۲۰ آغاز شود و احتمالا در سال ۲۰۲۲ آکران خواهد شد که در این صورت با فیلم جان ویک تداخل زمانی خواهد داشت.

جلسه‌انظمامی باتیمه‌ی‌کنندگان سینمایی در باره آکران سال بعد

حسین انتظامی، رئیس سازمان سینمایی صبح دیروز (یکشنبه)، دهم آذرماه جلسه‌ای را با سینماگرانی چون مرتضی شایسته، حبیب اسماعیلی، علی سرتیپی، داریوش بابائیان، مهدی صباغ‌زاده، بیژن امکانیان، سعیدخانی و محسن مسافرچی برگزار کرد. در این جلسه موضوعاتی ازجمله مساله سرگروهی سینما که در سال‌های اخیر به‌صورت یک‌رانت درآمده است و تدوین دفترچه برنامه‌ریزی آکران و نمایش سال ۱۳۹۹ مطرح شد؛ جنجال‌هایی که خصوصاً طی سال‌های اخیر حول و حوش مساله آکران در سینمای ایران پدید آمده، تا آنجا ادامه پیدا کرده است که عبارت «ما قیای آکران» توسط برخی رسانه‌ها و اشخاص درگیر با موضوع سینما در ایران را رایج کرد، هرچند هیچ کدام از افراد مطرح در این حوزه، تا به‌حال تأثیرگذاری نفوذشان روی آکران را ندیده‌رفته‌اند. طبق مذاکرات‌فی‌لم‌بین‌و درخواست تمام بخش‌کنندگان با عنوان قرعه‌کشی جهت گروه‌های متفاوت، قرار شد کار به‌نحوی پیش‌برود تا دست‌واسطه‌های سرگروه، بخش‌کننده و تهیه‌کننده مستقل و ارتباط به یک نفر که رانتی را به وجود می‌آورد، از بین برود. در این راستا، رئیس سازمان سینمایی از انجمن بخش‌کنندگان خواست که با اتحادیه سینماگران به جمع‌بندی آکران برسند و پیشنهادهای خود را ارائه دهند تا در صورت موافقت با هدف از بین بردن رانت، به مجموعه شورای نمایش و آکران ابلاغ شود.